

Zonhoven, 17 mei 2008

Sint-Franciskusziekenhuis

Pastoor Paquaylaan 129

3550 Heusden - Zolder

Geachte ombudspersoon van het St.- Franciskusziekenhuis,
Geachte mevrouw Diane Mombers,
Geachte dokter Michel Schellemans,
Geachte verpleging van de afdeling geriatrie,

Betreft: patiënte Antonia Nouwens (afd. geriatrie - kamer 280)

Wij vinden het nuttig, om u te informeren aangaande onze volgende ervaringen.

Op donderdag 15/5/08 omstreeks 20:00 uur werd eeuweling Antonia Nouwens op verzoek van haar huisarts dr. Verschelde, opgenomen in het St.-Franciscusziekenhuis te Heusden-Zolder en dit wegens ernstige rugklachten t.g.v. een struikeling in een oneffen kippenweide.

Tonia verblijft normaliter in het rusthuis Vinkenhof te Houthalen en hoewel haar korte termijngeheugen haar soms in de steek laat, is ze meestal nog **heel alert en beslist aanspreekbaar**. De arts op de spoedafdeling, die als eerste met haar kennis maakte, getuigde hierover zelfs spontaan...

Ook op de persoonlijke website van Tonia Nouwens op volgend adres www.deodata.be en meerbepaald op http://www.deodata.be/TONIA_VANDAAG/Tonia_vandaag.htm, kan u zich daarbij zelf een beeld vormen...

Toch weten wij dat een vertrouwde omgeving en dito personen voor de 100-jarige Tonia een erg belangrijk gegeven is en deze grondige verstoring n.a.v. haar ziekenhuisopname voor een voorspelbare en begrijpelijke verwarring kon zorgen. Om deze aanpassing wat te verzachten vergezeld mijn vrouw Hildegard haar de volgende dag van 9:15 uur tot 17:00 uur en bezochten wij haar nogmaals van 19:30 tot 21:00 uur.

Helaas kon vandaag eenzelfde beschikbaarheid vanaf 's morgens niet plaatsvinden, maar om Tonia te informeren dat we vandaag zo snel als mogelijk haar nog zouden bezoeken, vroeg ik omstreeks 15:30 uur via het onthaal telefonisch aan, om een telefoontoestel op haar kamer beschikbaar te stellen, waarop we haar een kwartiertje later aan de lijn kregen. **Totaal onthuts probeerde Tonia wat uit te leggen**, maar de lijn werd om onduidelijke redenen verbroken en een nieuwe verbinding maken lukte niet.

Zeer verontrust lieten we alles voor wat het was en snelden onmiddellijk naar het ziekenhuis, waar we volgende vaststelling deden:

We troffen Tonia totaal overstuur aan, vastgeriemd in haar bed. Volkomen 'tilt' geslagen smeekte Tonia bijna hysterisch om een schaar om haar fixatieband door te knippen. In paniek had Tonia zich blijkbaar tot op borsthoogte onder de fixatieband gewrongen en de band zat zo knellend, dat ik mijn hand er niet meer onderdoor kon schuiven. **Nooit eerder in de afgelopen 25 jaar dat ik Tonia ken, zag ik haar zo radeloos en buiten zichzelf...**

Alvorens naar Tonia's verhaal verder te luisteren en haar tot bedaren te brengen, ontboden we onmiddellijk de verpleging om deze fixatie te ontgrendelen.

Vervolgens trachtte Tonia zich te ventileren, maar ze was **dermate ontredderd, dat het haar tijdens het eerste halfuur niet lukte, zich begrijpelijk uit te drukken.**

Pas meer dan een uur later **vertelt Tonia dat ze de fixatie als een straf ervoer**, o.m. als reactie op haar derde verzoek aan een verpleegster om haar dienblad na het eten te verwijderen en haar (in onduidelijke context) gemaakte opmerking aan een verpleegster '**dat ze geen hart had voor oude mensen**'.

Nadat Tonia enigszins wat tot rust gekomen was, had ik een gesprek met het verplegend team aangaande de noodzakelijkheid van de fixatie, waarbij ze mij alle drie **unaniem wezen op hun verantwoordelijkheid**, bij een eventuele valpartij van Tonia.

Op onze eenvoudige vraag of Tonia's blaassonde nog noodwendig was en waarom, kon ons geen antwoord worden gegeven en verder werd ons duidelijk gemaakt dat we, indien we ontevreden waren over de verzorging van Tonia, we dr. Schellemans daar dinsdag (!) maar moesten van in kennis van stellen, en haar vervolgens **elders onderbrengen**.

Tonia verblijft maandelijks gemiddeld een 10-tal dagen bij ons op logement en nooit deed zich er enig incident voor, tengevolge van een ongepast verlaten van haar bed of valpartij. Meer dan wie ook, menen wij voeling te hebben met zowel haar fysieke als psychische mogelijkheden.

Ondermeer daarom en gezien Tonia's jarenlange kloosterverleden met voortdurende vernederingen en bizarre 'gehoorzaamheidsoefeningen' begrijpen wij echter volkomen Tonia's agitatie als gevolg van een dergelijke, tegen haar wil opgedrongen handeling en zijn wij ervan overtuigd dat dit met een beetje goodwill en aanvoelen had kunnen vermeden worden. Een in de namiddag toevallig aanwezig familielid van Tonia's kamergenote Anna getuigt 's avonds over de choquerende en inhumane omstandigheden die ze namiddag had waargenomen.

Op mijn eerste vraagstelling of Tonia, gezien haar uitermate grote opwinding, een **kalmerend medicijn** werd toegediend, werd negatief geantwoord. Dat vinden wij, gezien de ernst van haar agitatie en de dwang waarmee ze gefixeerd werd, **onbegrijpelijk!**

Op mijn tweede vraag waarom, voorafgaand aan een dermate ingrijpend gebeuren om haar dwangmatig te fixeren, niemand het nuttig achtte om **ons daarover te contacteren**, werd ons geantwoord "dat daar **geen tijd voor** bestond".

En tenslotte bleef iedereen op mijn derde vraag, wie de verantwoordelijkheid wilde dragen i.g.v. de 100-jarige Tonia **wegens een uitermate hoge agitatie omwille van haar dwangmatige fixatie zou overlijden aan een hartinfarct**, een zinnig antwoord schuldig.

Volstrekt ongepast poogde verpleegster Carine (blonde lange haren) daarop het gesprekonderwerp te wijzigen, door mij er op te wijzen dat ik de regels niet respecteerde. Daarbij verwees ze naar de dag voordien, toen ze in Tonia's kamer een verzorging uitvoerde en ze ons verzocht even op de gang te wachten, hetgeen we deden. Toen we plots de alarmbel boven de deur van Tonia's kamer hoorde zoemen en het lichtje zagen aangaan, vermoedden we dat er iets fout liep, gezien de verpleegster al op de kamer aanwezig was. Om poolshoogte te nemen of er onvoorzien dringend extra hulp nodig was, begaf ik me **enkele seconden in de deuropening**. Volkomen onredelijk trachtte Carine dat gebeuren te definiëren als een negatie van de huishoudelijke regels en hoe erg het zou kunnen geweest zijn als ik Tonia's kamergenote bijvoorbeeld op de pot had zien zitten!

Wegens de vastlopende communicatie en het **evenmin beschikbaar zijn van een arts**, stelden we ons dan maar in verbinding met Tonia's huisarts dr. Verschelde, die via zijn aanwezigheid even later de gemoederen wist te bedaren en een iets meer constructieve communicatie en openheid kon bewerkstelligen. (Dank u voor uw snelle komst dr. Verschelde!)

Uiteindelijk lukte het ons om, na een wandelingetje tot bij de ingang van het ziekenhuis, Tonia elementair weer wat tot rust te brengen.

(Overigens kon dit heilzaam wandelingetje vooreerst niet doorgaan, gezien er volgens de

verpleging **geen extra staander voor haar infuuszakjes beschikbaar was.** Na ons beklag daarover, kon er plots wel eentje gevonden worden.)

Terug in de kamer hielpen we Tonia in bed en toen we haar voorzichtig vroegen of we haar fixatieband uit veiligheidsoverwegingen terug losjes mochten vastmaken, vormde dat voor haar blijkbaar niet zo'n probleem meer...

Bij het verlaten van het ziekenhuis verzochten we het personeel nogmaals beleefd maar dringend, om ons onmiddellijk te contacteren i.g.v. problemen, dan wel over te gaan tot geforceerde, dwangmatige handelingen, tegen de wil van Tonia in..

BESLUIT:

Het zal voor iedereen begrijpelijk zijn dat een fixatie een uitermate ingrijpend gebeuren is, dat iemand in zijn meest elementaire rechten tot beweging aan banden legt en daardoor zelfs (zeker bij een 100-jarige!) een trauma, psychisch onevenwicht of een levensbedreigende agitatie kan ontlokken.

Daarom zal een buitengewone omzichtigheid geboden zijn en een dergelijk ingrijpen kan enkel verantwoord zijn in extreme omstandigheden. indien elke andere mogelijkheid ontoereikend blijkt, hetgeen naar ons oordeel beslist niet het geval was.

Een vakkundige fysieke en psychische evaluatie van de patiënt is daarbij ten eerste aangewezen.

Omdat het welbehagen en de gezondheid van Tonia een van onze belangrijkste bekommernis vormt, vinden wij het aangewezen om u over deze ervaring in het St.-Franciskusziekenhuis in kennis te stellen en hopen wij dat het gebeuren **geen aanleiding vormt tot een ernstige en blijvende desoriëntatie m.b.t. de psyche van onze dierbare 100-jarige Tonia.**

Wij vragen tevens dit schrijven toe te voegen aan Tonia's medische dossier, teneinde dergelijke incidenten in de toekomst te voorkomen.

Met groeten,

Herman Bielen

Hildegard Cornelissen

Zaakgelastigden, mantelzorgers en nauwste vrienden van Antonia Nouwens